

Hood, vi her taler om. Det er de små virksomheder, der skal straffes med den aktion, ministeren her lægger op til. Det troede jeg faktisk ikke var socialdemokratisk politik.

(Kort bemærkning).

Pernille Sams (KF):

Jeg vil da egentlig gerne bede ministeren om at uddybe betydningen af de tre linjer på side 10, som ministeren nu kom op og kommenterede og sagde, at der var tale om lovgivningens strukturelle konkurrenceevnebelastning, og sagde, at strukturforandring kan være positiv for konkurrenceevnen.

Det sidste er jeg enig i. Strukturforandringer kan være overordentlig positive for konkurrenceevnen. Men hvordan de tre linjer skulle kunne fortolkes som værende lovgivningens strukturelle konkurrenceevnebelastning, vil jeg meget gerne have at vide, når der står udtrykkeligt i de linjer, to gange oven i købet, at der er tale om de direkte omkostninger. Det er de direkte omkostninger for de danske virksomheder, man taler om, man skriver om og forholder sig til, og det er de direkte omkostninger, de politisk bestemte direkte omkostninger for dansk erhvervsliv, som er steget med over 12 mia. kr. pr. år – årlige udgifter for virksomhederne i denne her regerings tid.

Derfor er det noget af et præcist problem, virksomhederne har, og hvis det oven i købet er sådan, som regeringen skriver her at de opfatter virkeligheden, så har vi jo fået forklaringen på, at regeringen hvert eneste år tror, de kan vælte nye, direkte omkostninger over på virksomhederne, for der står jo her, at de hovedsagelig har betydning på kort sigt. Så allerede året efter er de væk.

Så, nu blinker den røde lampe . . .

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Det har den gjort meget længe sådan set!

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Jeg fornemmer, at vi er ved at være ved afslutningen, så jeg skal også svare kort først hr. Svend Erik Hovmand, som refererer noget, som hvis jeg havde sagt det, så var det bestemt en fortalelse, men jeg erindrer heller ikke, at jeg har sagt det sådan, nemlig at VK forlod regeringen på et tidspunkt, hvor økonomien var ustabil.

Nej, bestemt ikke. Den var stabilt meget dårlig – stabilt meget dårlig, undtagen på et eneste

punkt, nemlig på betalingsbalancen. Vi havde et betalingsbalanceoverskud, da VK forlod regeringen, stort, bl.a. afstedkommet af, at man havde været i stand til stort set at få forbruget herhjemme til at gå i stå for ikke at sige gå ned, gå ned, gå ned. Vi var ved at kvæle os selv takket være en bitter medicin fra VK's side.

Men jeg bemærkede – og det var det, jeg forholdt mig til af meget negative ting – at der var et offentligt underskud af en størrelsesorden, som vi nu har vendt til et overskud, og sådan kan vi jo så blive ved med at slås om, hvad der er det værste. Regeringen synes altid, at det, der er i plus, er det bedste, og en opposition synes altid, at det, der er i minus, er det værste. Sådan kan vi blive ved med at tale.

Men jeg synes i hvert fald, man må have lejlighed til at se begge dele, og det gør jeg gerne. Jeg synes, betalingsbalanceunderskuddet er et problem. Omvendt synes jeg faktisk, vi har nogle fantastiske muligheder for at gøre noget ved det ved den konkurrenceevne, som vi faktisk har været i stand til at få præsteret over for erhvervslivet, selv om vi i år ikke styrker konkurrenceevnen, men det gør vi bl.a. ikke, fordi vi anerkender, at vi har en stabil og fast kronekurs.

Så endelig til fru Pernille Sams med hensyn til de tre linjer. Jeg skal så henvise til det afsnit, der står to afsnit foran, som handler om den strukturelle konkurrenceevne og afsætningsmulighed. Det er i den sammenhæng, man skal læse den mere længeresigtede betydning af, hvordan omkostninger indreguleres.

Hermed sluttede forhandlingen.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 50: Forslag til lov om ændring af lov om omsætning af fast ejendom, lov om statsautoriserede revisorer, lov om registrerede revisorer, lov om translatorer og tolke samt lov om dispatchører. (Gennemførelse af Boligrapporten). Af erhvervsministeren (Pia Gjellerup). (Fremsat 21/10 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

René Skau Johansen (S):

Det her forslag er en direkte opfølgning af den boligrapport, der kom i 1997, og som var et resultat af den såkaldte idégruppe, som erhvervsministeren nedsatte i 1996. Idégruppens opgave var, at man skulle komme med forslag til at gøre det lettere og billigere at handle boliger her i landet.

Lovforslaget, som vi har foran os nu, er et resultat af et grundigt forarbejde i Erhvervsministeriet. Det har været i offentlig høring, hvor alle involverede parter har haft god tid til og mulighed for at komme med input og ideer til ændringer. Det gælder både sælgere, udlånere, købere og diverse eksperter. Det har med andre ord været en god demokratisk proces, hvor der er lyttet til alle. Det synes vi i Socialdemokratiet er meget positivt, og derfor kan vi nu trykt behandle forslaget her i Folketinget.

Handelen af fast ejendom er i dag en lukket og uigennemskuelig proces for mange købere og ikke mindst for dem, der står foran deres første huskøb. Det er svært at finde ud af, hvad man egentlig får, når man køber, og hvad det er, man betaler for.

I Socialdemokratiet mener vi, at forslaget i sin helhed ser positivt ud. Det kan deles op i to dele. Den ene del drejer sig om at skabe lettelser og mere gennemskuelighed, og den anden del drejer sig om prisniveau og øget konkurrence. Når vi taler om lettelser og mere gennemskuelighed, skal forslaget komme både køber og sælger til gode. Det er i og for sig ikke de store ændringer, som her foreslås, men mindre forbedringer, som på længere sigt er til klar fordel for hele branchen og specielt for køberne af fast ejendom.

Det foreslås bl.a., at vi skal indføre et centralt søgesystem, så udbudet af ejendomme bliver mere overskueligt for køberne. Og med et centralt søgesystem kan vi udnytte fordelene ved informationsteknologien og dermed skabe bedre overblik over markedet generelt. Det kan spare både tid og penge for købere og mæglere, så ejendomshandler kan gennemføres hurtigere.

At forenkle og skabe overblik er i virkeligheden det, vi forstår ved en god forbrugerpolitik. Boligmarkedet i dag er som sagt ikke just præget af overskuelighed og lette procedurer, men er snarere præget af store papirbyrder og inddragelse af mange forskellige instanser og aktører.

Vi kan i Folketinget med dette forslag gøre vores til, at vi går i en retning, der er til gavn for forbrugerne. Mere enkle og forståelige regler sikrer et mere smidigt og gennemskueligt boligmarked. Og det vil vi i Socialdemokratiet gerne gøre os til fortalere for.

Forbrugeren skal have større sikkerhed i forbindelse med ejendomshandel, end tilfældet er i dag. Det er i den forbindelse, at man skal se forslagene om salgsstandarder og indførelse af skærpede krav til oplysninger i forbindelse med annoncering.

Forslagets anden del handler om omkostningerne, der er forbundet med salg af fast ejendom. Hensigten er at bringe prisniveauet ned via øget konkurrence. Det vil komme alle parter på boligmarkedet til gode.

I dag kan vi se, at priserne på ejendomshandel er meget høje i Danmark i forhold til de lande, vi normalt sammenligner os med. Når vi køber et hus eller en lejlighed i Danmark, betaler vi i gennemsnit 30.000 kr. mere i handelsomkostninger end i f.eks. Sverige og Norge. De høje priser er naturligvis til ulempe for køberne, som betaler en uforholdsmæssig høj pris. Det er helt urimeligt, at salgsomkostninger i dag kan udgøre over 100.000 kr. for salg af en bolig til 1 mio. kr., eller det, der svarer til 10 pct. eller mere af boligens værdi.

Da det ikke er gebyrer eller afgifter, som er årsagen til de store omkostninger, skal vi fra det offentliges side regulere boligmarkedet, så vi gennem en øget konkurrence kan presse handelsomkostningerne ned. Derfor foreslår vi eksempelvis, at der bliver indført en specifikation af mæglerhonorar. Det skal skabe øget konkurrence mellem de enkelte ejendomsmæglere, så prisforskelle på markedet bliver mere tydelige. Klare valgmuligheder for forbrugerne er et relativt let redskab til at bringe priserne ned med.

Samme hensigt har forslaget om at ophæve det hidtidige lovpligtige »no cure-no pay«-princip, og gennem en øget valgfrihed skaber vi et system, hvor der er mere plads til individuelt at forhandle priser. Det vil igen have en positiv effekt på prisniveauet.

Endelig foreslås det, at mæglerne får pligt til at oplyse om andre relevante finansieringsmuligheder, når man køber ejendom. Lovgivningen udformes på en sådan måde, at køber tilskyndes til mere rationelle valg. I dag har det en stor økonomisk betydning, hvilken finansiering der vælges, og køberne skal have bedre oplysninger om de muligheder, der er.

I den forbindelse er det vigtigt at nævne, at der er kommet flere udbydere af lån til bolig i bank- og sparekasseregi, end der hidtil har været, en udvikling, som konkret gør det muligt at vælge mellem forskellige finansieringstyper. Mere konkurrence på finansieringsmarkedet vil uden tvivl have en positiv effekt på hele boligmarkedet.

Alt i alt skal vi sikre større konkurrence, lavere priser, mere forenkling og gennemsigtighed, så vi får et mere smidigt marked for handel med fast ejendom til gavn for boligkøbere og til gavn for hele boligbranchen som helhed.

Socialdemokratiet støtter L 50.

Pia Larsen (V):

Da Venstres ordfører, hr. Erik Larsen, ikke kan være til stede, skal jeg på Venstres vegne fremføre følgende:

Venstre mener, at lovforslaget har flere gode intentioner, ved at der tages udgangspunkt i, at købere af fast ejendom skal have bedre muligheder for at gennemskue de faser, en bolighandel indeholder, herunder bedre muligheder for at sammenligne forskellige ejendomme, finansiering m.v.

»No cure-no pay«-princippet har vist sig ikke at være optimalt, og vi kan derfor tilslutte os, at bestemmelsen ophæves, så der bliver mulighed for frit at aftale vilkårene ved formidlingen mellem parterne.

Jeg vil dog på Venstres vegne udtrykke en vis betænkelighed ved de meget stramme normkrav til annoncering, herunder anvendelse af moderne informationsteknologi. Der er efter Venstres opfattelse en lang række detaljer, som kræver en grundig udvalgsbehandling. Formidling og salg af fast ejendom skulle gerne også i fremtiden være et frit erhverv uden for voldsom statsstyring, men som sagt vil vi gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Pernille Sams (KF):

Det har været en lang sej fødsel, det her forslag har været igennem. Men vi Konservative er glade for, at det har taget så lang tid, for forslaget er blevet mindre og mindre dårligt undervejs. De allerværste vildskud, som oprindeligt var med i boligrapporten, er væk nu, f.eks. en ekstra finansiel fortrydelsesret ud over den, der allerede findes i loven.

I regeringens første udkast til forslag opererede man f.eks. også med en helt statslig model for et søgeregister, det forslag er i det mindste

nu blevet modereret. Så egentlig er det ærgerligt, at erhvervsministeren ikke ventede yderligere nogle måneder, inden forslaget blev endeligt fremsat, for så var det måske blevet endnu bedre. Så havde ministeren f.eks. måske opdaget, at der allerede findes et centralt søgesystem over udbudte ejendomme, nøjagtig som det efterlyses i lovforslaget.

Det findes, det er for længst udviklet, og det fungerer i bedste velgående. Derfor virker det mærkeligt, at ministeren i lovforslagets § 5 a skriver, at medmindre andre opretter et søgesystem med central indgang til alle ejendomme, der udbydes via et offentligt tilgængeligt elektronisk medie, kan Erhvervs- & Selskabsstyrelsen oprette et sådant system.

Jeg må gå ud fra, at erhvervsministeren udmærket ved, at det allerede findes, er udviklet og fungerer i bedste velgående i privat regi. Derfor er det jo meget nærliggende at spørge, om ministeren har taget kontakt til den pågældende virksomhed – det er Søndagsavisen, der står bag – og om ministeren har undersøgt, hvad de kan og vil, om der ikke var basis for at udnytte den viden og den erfaring, som de har opbygget, frem for at forsøge at opfinde den dybe tallerken en gang til og oven i købet forsøge at true med, at det offentlige skal til at drive den type boligformidling. Det vil jeg jo meget gerne have et svar på, for for mig er det en mystisk fremgangsmåde, som regeringen har valgt.

Dernæst vil jeg for god ordens skyld præcisere, at vi Konservative ikke under nogen omstændigheder vil medvirke til at oprette et sådant system i offentligt regi. Det kan ikke være en offentlig opgave at skulle deltage i ejendomsformidling.

Dernæst har vi hæftet os ved en anden ting i forslaget, og det er den helt utrolige trang, ministeren har til detailregulering. Selv helt ned i den enkelte ejendomsmægleres udformning af annoncetekst skal der ske en minutios politisk styring. Allerede i dag foreskriver loven jo, at der skal gives oplysning om kontantpris, beliggenhed og størrelse i boligannoncer. Og som om en ejendomsmægler ikke selv kan hverken tænke eller vurdere, hvad der er relevant for en enkelt ejendom, så fastsætter det nuværende lovforslag nu yderligere detailkrav.

Ud over de førnævnte oplysninger skal annonceteksterne nu også altid mindst indeholde informationer om ejendomstype, om byggeår, om antallet af værelser og antallet af etager. Det

er en helt sygelig reguleringsgrad af en branche, der lægges op til. En ting er, at aftaledokumenter m.v. skal følge visse forskrifter, men at mæglerne ikke engang selv skulle kunne formulere deres annoncetekster er altså at overdive reguleringsviveren.

Endelig er der en tredje ting, vi vil nævne, nemlig forslaget § 11 a, hvor man lovmæssigt fastslår, at mæglerne ikke må tage vederlag for at foretage ekstra fremvisninger, efter købsaftalen er indgået, hvis køber vil have mægler ud for at fremvise ejendommen til andre i forbindelse med alternativ finansiering.

Det er også noget af et misfoster at lægge ind i en lovtekst. Hvis en mægler skal køre 50, 30 eller 100 km for at fremvise ejendommen og køre tilbage igen, så er der jo da ingen tvivl om, at vedkommende mægler har en reel udgift ved den fremvisning, dels måske en time eller halvanden i tidsforbrug og dels benzinformbrug og andre ting. Hvorfor i alverden skal vi nu bestemme, at disse udgifter ikke må opkræves særskilt, men at de skal indarbejdes i den generelle pris, sådan at standardprisen for mæglerens opgave stiger for alle, også for folk, der ikke efterspørger denne særskilte ekstraydelse?

Det er de tre områder, vi mener er tilbage som problematiske, og vi deltager meget gerne konstruktivt i udvalgsarbejdet, sådan at vi kan få loven forbedret også på de tre sidste punkter. Men tak, fordi så mange af de oprindelige tanker allerede er luget ud.

Ole Sohn (SF):

At forenkle og standardisere ejendomshandelsprocesserne så det bliver billigere at handle bolig i Danmark, er i sig selv positivt, for herved øges samtidig forbrugerens mulighed for at forstå og gennemskue de faser, som en bolighandel indeholder.

Med lovforslaget styrkes forbrugerens stilling i forhold til krav om specifikation om formidlerens honorar, antallet af obligatoriske oplysninger i forbindelse med annoncering og anden markedsføring, og der indføres et standardvilkår i købsaftaler, så det bliver mere overskueligt for forbrugeren.

Det er alt sammen positive elementer, og SF kan derfor støtte forslagene, da der bestemt er brug for mere gennemsigtighed i forbindelse med ejendomshandler.

I denne forbindelse vil jeg gerne spørge ministeren, om ministeren vil tage initiativ til at sikre, at konsekvenser af ny lovgivning også

indregnes i boligtilbud. Der har været en lang række eksempler her hen over sommeren, eller umiddelbart efter pinse, med ejendomsmæglerne, der bevidst eller ubevidst slet ikke har indregnet konsekvenserne af pinsepakken og heller ikke konsekvenserne over den årrække, hvor økonomien vil blive forandret for de nye boligejere. Spørgsmålet er altså, om ministeren vil tage initiativ til at sikre, at konsekvenserne af ny lovgivning også indregnes i boligtilbudene.

Egil Møller (DF):

Dette lovforslag har bl.a. sine rødder i boligrapporten fra februar 1997, og formålet skulle jo være at forenkle og billiggøre bolighandelen. Et ædelt formål må man vist konstatere.

Erhvervsministeren anfører som et overordnet mål, at lovforslaget har til formål at øge forbrugerens mulighed for at gennemskue de forskellige faser, der er i en bolighandel. Jamen hvem kan være uenig i det?

En bolighandel er for de fleste mennesker den største investering, de kommer ud for i deres liv. Derfor skal der ikke forekomme fejl i denne vigtige økonomiske disposition. De fleste er vel enige i, at når professionelle ejendomsformidlere forestår ejendomshandelen, så er alle sten vendt, således at en køber nøjagtig ved, hvad ejendoms købet indebærer af konsekvenser for både sælger og køber.

Når det så er sagt, er det naturligt i en verden i stadig udvikling, at forbrugerne sikres oplysninger, der gør det overskueligt at sammenligne markedets udbud af relevante salgsejendomme, og her kan man så udnytte den moderne informationsteknologi.

I lovforslaget er her tiltænkt et offentligt tilgængeligt medie, hvor køberne kan få et samlet overblik over de udbudte ejendomme, og samtidig en bemyndigelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen til at oprette et sådant, såfremt der ikke udvikles et privat søgesystem. Med gensyn til det sidste vil jeg give ministeren det råd, at et sådant søgesystem bør oprettes i samarbejde med Dansk Ejendomsmæglerforening.

Til sidst vil jeg knytte nogle kommentarer til bemærkningerne om, at bolighandelen skal forenkles og billiggøres:

Som ministeren ved, er der fri konkurrence med hensyn til salærberegningen ved salg af fast ejendom, når det sker med professionelle ejendomsformidlere som mellemmand. Derved sikres forbrugerne, at salæret for arbejdsindsat-

sen i øvrigt ikke bliver højere, end hvad det fri marked tillader. Det er den ene side af omkostningssiden.

Den anden, som har en væsentlig indflydelse på forbrugerne, er statens økonomiske krav i forbindelse med en ejendomshandel. Her er der ikke fri konkurrence, men et diktat fra den til enhver tid siddende regering om afgifter og gebyrer ved en ejendomshandel. Hvis vi skal sikre forbrugerne en større mobilitet ved at skifte eller stifte bolig, så må staten nedsætte de mange og de høje gebyrer ved en ejendomshandel. Kan jeg få ministerens tilsagn om at medvirke til det?

Sonja Albrink (CD):

CD er positiv over for forslaget om at gøre det lettere at handle fast ejendom i Danmark. Det er positivt, at der nu kommer nogle klare regler for flere af de elementer, honorarer, finansiering m.v., der er i forbindelse med en såkaldt handel med fast ejendom.

Høringssvarene er jo først modtaget her i formiddag, og jeg vil gerne sige til ministeren, at dem vil vi meget gerne kigge igennem og kigge nærmere på under udvalgsbehandlingen.

Men vi er positive, og vi vil arbejde positivt for, at vi får så godt et forslag som overhovedet muligt.

Morten Helveg Petersen (RV):

Lovforslaget er som nævnt af adskillige andre ordførere baseret på boligrapporten, der bl.a. påviste, at vi i Danmark har højere omkostninger ved handel med boliger end i mange andre lande.

Det har samtidig været et meget omdiskuteret lovforslag, men det er jo naturligt nok at sætte fokus på den slags sager, eftersom en bolighandel formentlig er den største eller i hvert fald én af de største enkeltstående økonomiske dispositioner, vi foretager os i vores liv.

Formålet med lovforslaget er at øge konkurrencen i forbindelse med formidling af boliger og dermed opnåelse af lavere omkostninger. Princippet er forbrugerbeskyttelse, tryghed, gennemskuethed i form af standardkontrakter, ensartede økonomiske oplysninger og etablering af et søgesystem på Internettet. Det skulle alt sammen bevirke øget konkurrence og dermed lavere priser på formidlingen af ejendomme.

Blandt de konkrete tiltag er der specifikation af honorar, »no cure-no pay«-princippet ophæ-

ves, det gøres valgfrit for forbrugeren, hvordan man vil specificere honoraret, og det synes vi i Det Radikale Venstre er ganske fornuftigt. Der er fremlæggelse af alternative finansieringsforslag, gennemskuethed via standardkøbsaftaler og så det her centrale søgesystem på nettet.

Jeg forstår her forslaget sådan, at der gives en bemyndigelse til Erhvervs- og Selskabsstyrelsen, som kan oprette sådan et søgesystem, hvis der ikke udvikles et søgesystem i privat regi. Det er selvfølgelig en løbende diskussion, om sådan noget skal ske frivilligt eller via lovgivning. Det er da min forhåbning og forventning, at branchen selv opretter et søgesystem, og i øvrigt synes jeg, at der er god fornuft i, at der er én central side som indfaldsvinkel.

Så alt i alt er vi positive over for forslaget i Det Radikale Venstre.

Frank Aaen (EL):

Vi er ikke så positive over for forslaget. Vi tror faktisk, at der er brug for endnu strammere regler. Jeg synes hele tiden, at vi får nye eksempler på, hvordan oplysninger forholdes købere, og at de eksisterende systemer ikke fungerer.

Derudover er vi faktisk enige i meget af det, som Forbrugerrådet har fremsendt til os. Vi tror, det er en god idé at fastholde »no cure-no pay«-princippet. Det er, tror vi, den største sikkerhed mod plat, som vi så det tidligere i denne her branche.

Vi er også enige i det, som Forbrugerrådet foreslår: at man opdeler købsaftaler i et handels- og et finansieringsdokument. Dette vil automatisk medføre større fokus på finansieringsdelen, hvor køberen i højere grad tænker den side igennem og måske ikke bare lige lader sig lokke af det finansieringsstilbud, som selvfølgelig altid er indeholdt fra mæglerens side – nemlig et tilbud med en meget lav nettoydelse det første år – men måske overvejer, om der var en anden finansieringsordning, som var mere fordelagtig.

Jeg vil også sige, at med udviklingen af store mastodonter i de finansielle supermarkeder, hvor der faktisk reelt bliver færre og færre muligheder for at få sin bolig belånt, så er der sådan set brug for at tænke meget over denne her side. Og i den forbindelse – det vil vi ikke komme ind på i dag, vi vil finde en anden anledning – mener vi faktisk, at der er brug for at etablere alternative finansieringsmuligheder, der er løs-

revet fra de spekulative markeder, der er løsrevet fra de finansielle supermarkeder.

Det, der jo i virkeligheden er det vigtigste for boligejerne, er jo, at huslejen ikke i den grad, som det er tilfældet i dag, er bestemt af tilfældige udsving på verdens børser, hvor huslejen fastsættes efter et lotteriprincip. Derfor mener vi faktisk, at der er brug for at få løsrevet belåningen af vores boliger fra de finansielle markeder for på den måde at sikre større tryghed, når det gælder, hvad man kommer til at betale. Derved kan vi undgå de her helt urimelige udsving, som man faktisk kan se time for time, på grund af den måde, som boligfinansieringen i dag er indrettet på.

Vi vil altså fremsætte nogle af Forbrugerrådets forslag som vores ændringsforslag. Vi vil også på andre områder stille forslag, der sikrer større gennemsigtighed, større sikkerhed for, at den rådgivning, køberne får, også er til at stole på, at den også har konsekvenser og ikke bare er noget, som man kan komme til at glemme, og som ikke tillægges den værdi, som den bør.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Det, der kalder mig op, er hr. Frank Aaens omtale af det meget plat, som hr. Frank Aaen mener der har fundet sted inden for formidling af fast ejendom.

Så vidt jeg hørte hr. Frank Aaen, så var der en bemærkning om, at der tidligere havde fundet megen plat sted. Og jeg vil godt for tydelighedens skyld spørge hr. Frank Aaen, om hr. Frank Aaen mener, at der blandt de professionelle ejendomsformidlere stadig væk forekommer plat i ejendomshandler.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg troede lige et kort øjeblik, at hr. Egil Møller skulle op for at fortælle, at man kun kan være ejendomsmægler, hvis man har dansk statsborgerskab, på samme måde som vi forleden dag diskuterede, at hvis man skulle sidde i et boligankenævns, så kunne man kun sidde der, hvis man havde dansk statsborgerskab. Men det var altså en anden sang i dag. Jeg skal love, at jeg aldrig glemmer den anden om statsborgerskabet.

Men til spørgsmålet: Ja, selvfølgelig foregår der plat i dag, bl.a. når vi ser regninger for salg af boliger på sekscifrede beløb, og når vi ser, at man glemmer at give de relevante oplysninger,

der skal til, bare fordi man gerne vil have solgt boligen. Jamen det foregår selvfølgelig stadig væk, men det bliver værre, hvis vi opgiver »no cure-no pay«-princippet.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Jeg ved ikke, om hr. Frank Aaen er i stand til at fremkomme med dokumentation for disse påstande. Ellers lyder det for mig, som om hr. Frank Aaen ønsker, at vi skal have et system her i Danmark, som det, vi kender fra det gamle Østeuropa, hvor alt skal reguleres, alt skal skrives ned, alle skal kontrollere hinanden.

Men det er måske sådan et system, hr. Frank Aaen og hans vælgere ønsker?

Tom Behnke (FP):

Fremskridtspartiets ordfører, fru Kirsten Jacobsen, er forhindret i at være til stede, og derfor skal jeg på vegne af Fremskridtspartiet fremføre følgende:

Det fremgår af lovforslaget, at det bygger på anbefaling fra den såkaldte idégruppe, og netop i idégruppen havde Fremskridtspartiet æren af at have fru Kirsten Jacobsen siddende som medlem, og derfor er vi naturligvis også som udgangspunkt positive over for lovforslaget her.

Vi støtter de forskellige tiltag, der skal give et mere gennemskeligt marked for ejendoms-handel, ligesom vi håber, at udgifterne til ejendomsmæglerne kan komme ned.

Vi har også den opfattelse, at det er hensigtsmæssigt at få en Internetdatabase over ejendomme, der udbydes til salg. Vi havde egentlig også den opfattelse, at vi ønskede at støtte forslaget, som det ligger i sin nuværende form, indtil jeg hørte fru Pernille Sams oplyse, at en sådan database allerede i dag eksisterer i privat regi. Det må jeg nok sige var forbigået min opmærksomhed, men hvis det er tilfældet – og det stoler jeg selvfølgelig på at det er – er der jo ingen grund til, at man opretter en på statsligt niveau.

Man kan sige, at grunden til, at det ville være hensigtsmæssigt at have sådan en Internetdatabase, er, at den er langt lettere at søge i, søge på tværs og finde lige præcis det, man gerne vil have.

Det lidt sørgelige ved det er jo så, at man måske med tiden undgår at få disse ejendomsavisser, som jo kommer en gang om ugen, og hvor man kan bruge det meste af en formiddag på at

sidde og drømme om, hvilke boliger man godt kunne tænke sig at flytte ind i. For det er klart, at lige så snart det laves elektronisk, lægges der bare de kriterier ind, der skal være for den bolig, man leder efter, og så er det jo i virkeligheden kun dem, der aktivt søger efter en bolig, som vil benytte sig af det. Så det dér med at drømme, det bliver så måske en saga blot, men lad det nu ligge.

Vi vil i hvert fald følge udvalgsarbejdet meget nøje, og vi vil lytte til, hvad der måtte komme af bemærkninger til forslaget, men medmindre der peges på egentlige problemer med forslaget, så vil vi være indstillet på at stemme ja.

Mogens Nørgård Pedersen (KRF):

Der er naturligvis grænser for, hvad der skal være af offentlig styring af et ellers frit erhverv. På den anden side er en ejendomsinvestering for langt de fleste mennesker en livsinvestering, og derfor må der nødvendigvis være nogle regler, som ejendomsformidlerne må indordne sig under.

Det er jo sådan, at formidling af ejendomme i sig selv er blevet en handelsvare, og det kræver næsten, at man er handelsmand for at matche en ejendomsmægler. På den anden side kunne man jo ønske, at køberen var mere bevidst i sådan en situation, hvor det er en livsinvestering, men man kan jo ikke lovgive om folks bevidsthedsgørelse.

Derudover kunne vi i Kristeligt Folkeparti godt ønske os, at der blev mere adskillelse mellem mægler og finansiel rådgiver, for det ville give kunden en større mulighed for at vælge, idet mægleren jo som sagt er sælgers mand.

Men i udgangspunktet vil Kristeligt Folkeparti gå positivt ind i udvalgsarbejdet.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Som det er fremgået af mange af ordførerindlæggene, så er hovedmålsætningen, som jeg fornemmer der er fuldstændig opbakning til, med dette forslag at gøre det lettere og billigere eller oven i købet nogle gange begge dele at handle bolig.

Der er andre principper, der bærer forslaget, nemlig at man skal kunne se, hvad man betaler for. Man skal betale for det, man får, man skal kunne sammenligne på en enkel måde, og så skal man tage to særskilte beslutninger i forbindelse med købet, nemlig dels om købet af ejendommen, dels om finansiering af købet.

Jeg skal takke for de mange positive tilsagn, der er givet fra hr. René Skau Johansen og fra fru Sonja Albrink, fra hr. Morten Helveg Petersen og fra hr. Mogens Nørgård Pedersen, og så skal jeg til de øvrige, der har stillet nogle spørgsmål, forsøge at give nogle af svarene her.

Til fru Pia Larsen, der påpegede, at de regler, der lægges op til i forhold til annoncering og søgesystem, måske er for stramme: Det vil jeg naturligvis gerne vende tilbage til i forbindelse med udvalgsbehandlingen. Jeg vil blot i forhold til annonceringen sige, at det jo selvfølgelig har at gøre med den ambition, som jeg nævnte som et af hovedprincipperne for forslaget, nemlig at gøre det enkelt at sammenligne forbrugeren.

Jeg tror, at jeg i høj grad også vil kunne sige, at det er noget, man hos dem, der formidler ejendommene, i virkeligheden kunne være glad for. Det er også det, de melder. Det kunne være meget udmærket, om vi i stedet havde fastsat, hvad det er, vi efterhånden synes er nogle relevante oplysninger, for så er det de oplysninger, der er værd at give i en annoncering. På den måde kan man måske faktisk få tilrettelagt en enklere og også mere gennemskuelig annoncering, og det tror jeg alle ville være glade for.

Så til fru Pernille Sams, som jeg skal takke for her at være meget konkret og også temmelig positiv. Fru Pernille Sams peger dog på nogle spørgsmål, nemlig bl.a. søgesystemet, som fru Pia Larsen også var inde på, og spørger, om der ikke er en, der har budt på det. Nu har jeg ikke så tætte relationer til Søndagsavisen, som fru Pernille Sams har, så jeg har faktisk ikke været opmærksom på andet, end at Søndagsavisen har haft nogle intentioner.

Det, der ligger i lovforslaget, er jo faktisk en hjemmel til, hvis ikke andre gør det, at oprette et søgesystem med en central indgang til alle de ejendomme, der bliver udbudt, i et offentligt tilgængeligt elektronisk medie. Det er den måde, vi efterhånden har bevæget os på, også lidt i takt med den teknologiske udvikling, når vi ser på bare tiden fra idégruppens meldinger, over boligrapporten, til høringsforslaget og så det, der i dag foreligger, som er det, der er regeringens forslag. Det har de andre jo ikke været; de har været arbejdsredskaber.

Søgesystemet kommer vi til at se videre på i forbindelse med udvalgsarbejdet, og det er selvfølgelig rigtigt, at man vil ikke have grund til at skulle lovvedtage at oprette et søgesystem, hvis der er et andet. Omvendt må jeg sige, at det er heller ikke det, lovforslaget lægger op til.

Det lægger op til, at hvis der ikke er andre, så kan man bruge denne hjemmel. Så jeg tror i virkeligheden ikke, vi er så langt fra hinanden.

Fru Pernille Sams var også inde på de minutiøse annoncetekster, og det har jeg svaret på. Men det kan vi naturligvis også i mere grundig form vende tilbage til under udvalgsbehandlingen.

Endelig vedrørende finansieringsgebyr ved alternativ finansiering: Ja, forholdet er jo det, at hvis man med seriositet skal kunne sikre sig et andet finansieringstilbud end det, der er det centrale, gennemarbejdede finansieringstilbud, fremlagt i forbindelse med annonceringen og købsaftalen, så ville de, der skal give dette finansieringstilbud, ofte være i den situation, at de måtte se på, hvad det var for en ejendom, de skulle give lån i.

Hvis det så kunne belægges med et større gebyr, var det jo faktisk en hindring for det, jeg synes er et absolut afgørende hovedprincip, nemlig at der ikke på nogen måde må lægges hindringer i vejen for, at man kan vælge en anden finansiering end den, der er tilbudt. Det er lige netop inden for de områder, at vi i de senere år har set nogle af problemerne i ejendomshandel.

Jeg synes, vi skal være med til at gøre så meget, vi kan herfra som lovgivere, for, at vi faktisk reducerer hindringerne og tværtimod skaber de præcise forudsætninger for, at man faktisk træffer to beslutninger, og at det indebærer, at man også kan have et relevant konkurrerende finansieringstilbud, som også bygger på en ordentlig besigtigelse af ejendommen.

Hr. Ole Sohn spørger til, om regeringen vil tage nogle initiativer til præsentation af konsekvenser af ny lovgivning i forbindelse med ejendomshandler. Det vil regeringen gerne. Det har regeringen faktisk undervejs været meget opmærksom på, allerede da pinsepakken blev præsenteret, fordi vi nemlig havde dårlige erfaringer fra midten af 1980'erne med den daværende skattereform.

Det varede meget lang tid, før den satte sig, kan man sige, i forbindelse med ejendomshandler, og det gjorde, at vi var en del, der faktisk var af den opfattelse, at en del ejendomshandler blev gennemført på et grundlag, som de pågældende købere aldrig havde bundet an med, hvis de havde fået en grundig nok oplysning.

Derfor har vi meget hurtigt været i kontakt med Dansk Ejendomsmæglerforening, som også reagerede meget hurtigt og meget positivt.

Jeg som erhvervsminister udsendte en ny vejledning om oplysningerne og gav en beskrivelse af, hvilke ting der skulle med, og hvilke ændringer med hensyn til ejendomsformidling der nøjagtig lå i pinsepakkens vedtagelse.

Dansk Ejendomsmæglerforening reagerede meget hurtigt – så vidt jeg husker var det den 2. juli, altså mindre end en uge efter at pinsepakken var vedtaget – med at melde ud om udviklingen af et system, der kunne håndtere det for ejendomsmæglerne, og melde ud om en overgangsløsning, hvor køberne ville blive informeret om, at der var noget, man ikke præcis kunne udregne, men som man kunne gøre opmærksom på i forbindelse med ejendomshandlerne.

Det har så vist sig, at der er en hel del ejendomsmæglerne, der faktisk ikke har levet op til de budskaber fra deres egen forening. Derfor har Dansk Ejendomsmæglerforening igen søgt at rette op på tingene, og regeringen har meldt, at vi vil foranstalte, at man umiddelbart inde i det nye år laver et tjek på, hvordan tingene ser ud, for da skulle systemet efter alt at dømme være på plads, sådan at vi også har nogle rigtige billeder af, hvad det er man køber ikke kun efter gammel lovgivning, men også efter ny lovgivning, som træder i kraft i løbet af årene, der kommer.

Til hr. Egil Møller, der gerne ville spørge, om statens krav dog ikke kunne trækkes lidt tilbage, når vi nu godt ville gøre det lidt billigere: Der er jo ikke nogen konkurrence. Vi har jo kun én stat, det er rigtigt. Vi har også kun én regering. Vi har kun ét Folketing, og det er jo altså Folketinget, der vedtager den slags. Der vil jeg sige, at udgangspunktet netop for både idégruppens arbejde og boligrapporten har været, at det ikke var de statslige afgifter, der skulle ses på.

Det var med velberåd hu. Vi finder faktisk ikke, at der er noget grundlag for at bidrage med statskassepenge til det formål, der lægges op til, og jeg synes også, at rammen faktisk har givet anledning til en væsentlig idérigdom, både i idégruppen og i den videre færd. Det har været en særlig udfordring, når man nu også skulle matche, at staten faktisk kræver en hel del, når der er tale om en ejendomshandel. Jeg vil ikke give noget tilsagn om at reducere den slags omkostninger.

Hr. Frank Aaen nævner en række af de spørgsmål, der er bragt op af Forbrugerrådet, som bl.a. i forhold til »no cure-no pay«-prin-

cippet løfter en pegefinger og siger, at det nok ikke er fornuftigt.

Jeg tror faktisk, det er fornuftigt, at man har nogle valgmuligheder, også ud fra det princip, at det i virkeligheden ikke er særlig redeligt, at de, der gennemfører en handel, også kommer til at betale for dem, der ikke gennemfører handle-

Så jeg tror faktisk, at vi kommer til at se en situation, hvor langt de fleste vil bruge »no cure-no pay«-princippet, men der vil være situationer, hvor det er ganske naturligt og nærmest ligger i sagens natur, at man ikke vil gøre det. Derfor tror jeg, det er relevant at have den valgfrihed, som den pågældende forbruger, nemlig sælgeren, også er involveret i.

Opdeling af købsaftaler i de to særskilte beslutninger har jeg været inde på. Det gør vi jo ikke på den måde, at vi lægger op til, at der skal være flere clips i, sådan som det umiddelbart fremgår i hvert fald af en fortolkning af, hvad Forbrugerrådet siger.

Nej, vi har gjort noget lidt andet. Jeg tror, det er i § 18 i lovforslaget, at vi arbejder med, at ud over det omfattende finanseringsforslag, der sædvanligvis knytter sig til købsaftalen, vil der også skulle præsenteres alternative finansieringsmuligheder. Det tror jeg kan være med til at understrege det, som jeg synes er meget vigtigt, nemlig at det er to forskellige beslutninger, der træffes.

Så synes jeg ikke, at realkreditfinansieringen helt fortjener at blive kaldt lotteri. Men jeg kan da i hvert fald forstå, at hr. Frank Aaen støtter at sikre realkreditfinansieringen.

Endelig om plat. Det er jo sådan, at der inden for alle brancher vil blive begået fejl. Der vil også inden for alle brancher være nogle, der ikke gør, som de burde gøre. Men jeg synes, det er lidt hårdt at melde sådan ud til en hel branche, som faktisk har haft et dårligt ry, men har gjort ganske meget, bl.a. ved at lægge ryg til at gennemføre nogle gennemgående reguleringer af området og bevæge sig frem til i betydelig højere grad at holde selvjustits og også stiller op med både gode bud til deres kunder, nemlig sælgerne, og en ordentlig information til dem, der er forretningen, nemlig køberne.

Jeg tror, man skal passe på med at bruge »plat« så bredt. Jeg tror nu heller ikke, at det nødvendigvis var sådan ment, men jeg synes i hvert fald, det var værd at sætte på plads.

Endelig vil jeg ønske hr. Tom Behnke god fornøjelse med drømmeriet. Det vil kun blive

større på nettet, for der kommer det også til at bevæge sig. Der kommer man helt ind i soveværelset, ned i kælderen og op på loftet, så jeg vil bare ønske god fornøjelse på nettet.

(Kort bemærkning).

Egil Møller (DF):

Ja, det er bemærkningerne fra ministeren, der lige kalder mig op. På mit spørgsmål om, hvorvidt staten også vil hjælpe til, at der sker en større mobilitet på dette ejendomsmarked, så folk lettere kan flytte efter et arbejde, har jeg jo så fået det svar, som jeg nok også havde regnet med, når det er en socialdemokratisk minister, at det kan man ikke medvirke til. Resultatet er jo så, at man netop ikke fremmer denne mobilitet.

Så har jeg forstået ministeren som værende positiv over for Dansk Ejendomsmæglerforenings tilsagn om at ville medvirke til oprettelsen af et elektronisk søgesystem. Jeg regner med, det er et tilsagn, som ministeren så følger.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Jeg vil selvfølgelig gerne understrege, at når jeg siger, der forekommer plat, og det gør der i mange erhverv, så er det selvfølgelig ikke det samme som at sige, at alle ejendomsmæglere er plattenslagere. Slet ikke. Jeg kunne aldrig drømme om at udstede så generel en fordømmelse af nogen.

Så det med lotteri. Det, jeg mener, er måske i den humoristiske ende, men alligevel fra den virkelige verden: Da det kom frem i USA, at Clintons affære med en sekretær måske kunne gå hen og blive politisk alvorlig, faldt dollarens værdi, og sekundet efter faldt kronens værdi, og renten steg i København. Det betyder, at de stakkels mennesker, der lige på det tidspunkt tog deres lån hjem i forbindelse med en hushandel, kom til fra den dag og i de næste 30 år at betale en højere husleje, end de ellers skulle have gjort.

Ja, det kalder jeg altså lotteri, jeg kalder det også urimeligt, og jeg kalder det også latterligt.

Pernille Sams (KF):

Jeg vil gerne sige tak til ministeren for en åben drøftelse af de ting, som jeg rejste i mit indlæg. Jeg føler måske ikke, vi nødvendigvis er så langt fra hinanden, som lovforslaget kunne tyde

på. Jeg synes, ministeren blødte det lidt op i sin tale, og det vil jeg da gerne kvittere for.

Jeg kan forstå, det overraskede, da jeg oplyste, at der allerede findes et velfungerende søgesystem, fuldstændig som det efterlyses i lovforslaget, og derfor er jeg da også glad for ministerens tilkendegivelse om, at når det allerede findes, skal det ikke oprettes i offentligt regi.

Men jeg vil da opfordre ministerens embedsmænd til at tage kontakt til Boligforum, som det hedder, sådan at man måske kan få en god drøftelse af det, der kører, og af, om det er det, man forventer. Jeg tror hurtigt, man vil finde ud af, at det faktisk allerede er velfungerende og i fuldstændig tråd med det, ministeren efterlyser.

Jeg kan så i øvrigt fortælle, at det er min opfattelse, at virksomhederne har kontaktet Erhvervsministeriet for at få en kopi af lovforslaget, da det blev sendt til høring, fordi de vidste, at der var tale om et offentligt søgesystem, som var i tråd med det, de selv drev, og derfor ville de gerne kende til, hvad det var for et lovforslag, der var tale om, men det blev de nægtet i Erhvervsministeriet, så på en eller anden måde har virksomhederne da forsøgt at melde sig på banen.

Jeg siger ikke det her som et problem, jeg rejser, jeg fortæller det bare sådan stilfærdigt. Der er ikke noget i det, så ministeren behøver ikke at gå op og forsvare det. Jeg forsøger bare ligesom at sige, at virksomheder har altså forsøgt at melde sig, men jeg har ikke tilstrækkelige informationer om, at man bevidst har forsøgt at holde dem ude, til, at det er det, jeg forsøger at antyde her.

En anden ting, som jeg lige har lyst til at hæfte mig ved, er hele problematikken om den ekstra gratis fremvisning ved et nyt finansieringsvalg, efter at købsaftalen er indgået. Det Konservative Folkeparti er jo altså inderlig enig i hele intentionen om, at der er to beslutninger: den ene er beslutning om køb, og den anden er beslutning om finansiering.

Sådan er det også allerede i dag. Der står utrykkeligt i vores lov i dag, at køber ikke er bundet af den foreslåede finansiering. Så man kan sagtens skrive under nede hos ejendomsmægleren og så være fuldstændig frit stillet med hensyn til efterfølgende valg af finansiering, selv om ejendomsmægleren har foreslået noget i købsaftalen.

Vi er helt enige i, at sådan skal det være. Ingen tvivl om det. Men når det så er sagt, må vi vel alle sammen anerkende, at det er en om-

kostning, man pålægger ejendomsmæglerne, at de skal ud og fremvise en ejendom flere gange, og hvor mange gange skal det kunne lade sig gøre? Vi har 10 realkreditinstitutter i Danmark. Skal de alle sammen? Er det 10 gange, mægleren efter købet skal gå ud og fremvise en ejendom gratis? Jeg vil bare sige, at der er tale om en omkostning, og den bliver jo indregnet i priserne enten på den ene eller den anden måde.

Vi synes altså, det er mere ærligt, at den, der efterspørger det, kommer til at betale det, frem for at det bliver lagt over på samtlige handler, altså også på dem, der ikke efterspørger det.

Erhvervsministeren (Pia Gjellerup):

Først vedrørende søgesystemet: Jeg vil gerne kvittere for de oplysninger, fru Pernille Sams har givet. Jeg er ikke vidende om, at man har henvendt sig, men det kan man sagtens have gjort. Det er ikke alt, der når til mit bord, og i hvert fald så er der jo ikke noget forgjort ved, at vi her behandler forslaget og også ser, hvad der i løbet af behandlingen i udvalget kommer frem, sådan at vi kan se, om vi skal bruge den hjemmel, eller om der allerede er nogle gode bud, som kan gøre, at bestemmelsen faktisk er overflødig, og så ville det jo være ganske udmærket.

Jeg går ud fra, som hr. Egil Møller spørger til, at man i forbindelse med sådan nogle søgesystemer faktisk har brug for at have nogle kontakter til Dansk Ejendomsmæglerforening, men det kræver jo nok lidt mere indsigt i, hvordan nettet faktisk fungerer, for jeg er ikke sikker på, at man nødvendigvis kan konstruere sig frem til de steder, hvor ejendomsmæglere sætter ejendomme til salg på nettet.

Lad os se mere specifikt på det, og jeg håber, at der vil være nogle, der melder sig, og for den sags skyld også, når jeg får melding om det, at vi tager kontakt tilbage.

Så til hr. Frank Aaen om lotteriet: Jeg er enig i, at det er i den lidt humoristiske ende, men desværre, kan man sige, har det, der lige umiddelbart skulle tages for en spøg, vel strengt taget vist sig også at være en begivenhed, som var i stand til at ryste verden i adskillige uger. Jeg synes, at er der nogen, der fortjener en pris for årets positive overraskelse, så er det den amerikanske befolkning. Den er dog bedre end de amerikanske medier, de politiske kommentatorer osv.

Men for nu at komme tilbage på sporet vil jeg sige, at vi kan næppe udtænke nogle meget,

meget, meget præcise systemer, som vil gøre, at verdensmarkedet overhovedet ikke ville kunne komme til at influere på, hvordan priserne vil være på ejendomshandler. Men netop for ikke at have den slags pludselige reaktioner, som jo er forholdsvis uforudsigelige, vil der være mulighed for, som man har udviklet systemet i dag, at lave kurssikringsforsikringer, som det er relativt nemt at komme til, og som er relativt billige, sådan så man på enkel vis kan komme ud af det system, hvor man jo så indimellem også kan få en lidt lavere betaling, for det er der jo også mulighed for.

Men man kan forsikre sig mod de der pludselige svingninger.

(Kort bemærkning).

Frank Aaen (EL):

Ja, man kan forsikre sig mod kursudsving, når der ikke er stor risiko for kursudsving, og så er det ikke ret dyrt, men i perioder, hvor der er fare for store kursudsving, er det faktisk enormt dyrt. Derfor synes jeg, man er nødt til at tænke over det, og det er ikke så svært at tænke sig en boligfinansiering, der ikke er afhængig af tilfældige udsving på verdensmarkedet.

Vi har jo haft det i Danmark op til nyere tid med en meget stor portion statslån til boligformål. Socialdemokratiet har i sit program i årevis haft stående, at det gik ind for statslånemuligheden, så man var frigjort fra bare at skulle følge tilfældige svingninger ude på verdensmarkedet.

I dag vil jeg foreslå, at man tog fat i det og sagde, at man mellem en boligkøber og så den pensionskasse, som det jo typisk er der køber obligationerne, lavede en prisaftale, som ikke var afhængig af, hvad der sker på den amerikanske børs, men var afhængig af den danske økonomi og af, hvordan forholdene er her i landet. Man kunne bare aftale renten til 1 pct. plus inflation, så ville der være en sammenhæng mellem lønudviklingen og huslejudviklingen i Danmark og ikke en afhængighed af den amerikanske børs.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Fjerde næstformand (Margrete Auken):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Erhvervsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 6:

Forslag til lov om ændring af lov om banker og sparekasser m.v., lov om skattemyndighedernes organisation og opgaver m.v. (skattestyrelsesloven) og lov om ændring af lov om forsikringsvirksomhed, lov om banker og sparekasser m.v., realkreditloven, lov om værdipapirhandel m.v., lov om fondsmæglerelskaber, lov om tilsyn med firmapensionskasser, lov om Lønmodtagernes Dyrtidsfond og lov om Arbejdsmarkedets Tillægspension. (Forbedring af mulighederne for at videreføre aktiviteterne i et kriseramt institut, tavshedspligt, partsbegreb m.v.).

Af økonomiministeren (Marianne Jelved).

(Fremsat 8/10 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Frode Sørensen (S):

På grund af udskrivelse af folketingsvalget i februar i år kom det foreliggende lovforslag ikke til første behandling, og siden har økonomiministeren indarbejdet nogle tekniske og sproglige rettelser i det, inden det blev genfremsat i sin nuværende skikkelse.

Der er gennem længere tid iagttaget et behov for at ændre en række af de gældende finansielle love, ikke mindst for at skabe en bedre harmonisering af reglerne for finansielle virksomheder. Et af regeringens mål er tillige at forenkle reglerne.

Som i flere andre af de finansielle forslag, vi har her, så er baggrunden for det konkrete forslag igen eneredegørelsen, som advokat Jan Schans Christensen har udarbejdet om området, og derfor foreslår økonomiministeren, at Finanstilsynets tavshedspligt gøres mere præcis, og at